

PWYLLGOR	Cydbwyllgor Ymgynghorol AHNE Llŷn
DYDDIAD	24 Mehefin 2015
TEITL	Apêl Cynllunio – Tyrbin Gwynt, Crugeran, Sarn
PWRPAS	Cyflwyno gwybodaeth
AWDUR	Rheolwr Gwasanaeth AHNE Llŷn
ARGYMHELLIAD	Penderfynu ar sylwadau i'w cyflwyno

1.0 CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae'r Adroddiad hon wedi ei chynnwys ar raglen y Cydbwyllgor ar gais un o'r Aelodau Lleol.
- 1.2 Y mater dan sylw yw'r Apêl Cynllunio sydd wedi ei chyflwyno yn dilyn gwrthod hawl cynllunio i godi tyrbin gwynt ychwanegol ar dir ger Crugeran, Sarn Mellteyrn. **Gweler yr Atodiad am fwy o wybodaeth.**

2.0 CAIS CYNLLUNIO GWREIDDIOL

- 2.1 Gwnaed cais cynllunio am dyrbin gwynt, 3 llafn, 50kw yn mesur 34.2 medr o uchder ar fferm Crugeran yn 2014. Rhif y cais yw C14/0974/32/LL. Gellir gweld manylion y cais a'r holl ddogfennau atodol ar safle we Cyngor Gwynedd. Roedd nifer o ddogfennau cefndirol gyda'r cais yn cynnwys cynllun lleoliad, manylion y tyrbin, Datganiad Dylunio a Mynediad ayb.
- 2.2 Mae'r safle oddi allan i ffin yr AHNE ond byddai'r datblygiad yn amlwg o'r ardal ddynodedig, fel mae'r tyrbin sydd wedi ei godi eisoes yn dangos.
- 2.3 Gwnaed sylwadau gan y Rheolwr Gwasanaeth AHNE ar y cais, oedd yn cynnwys datganiad y Cydbwyllgor hwn. Gellir gweld copi llawn o'r sylwadau ar safle we'r Cyngor, a'r casgliadau oedd:

Yn sicr byddai tyrbin o'r math dan sylw yn creu cyfanswm sylweddol o drydan adnewyddol. Gall hyn olygu arbediad o allyriannau carbon ond bydd ynni a deunyddiau yn cael eu defnyddio i gynhyrchu'r tyrbin a'i osod yn ei le. Yn yr achos hwn mae 1 tyrbin eisoes wedi ei godi ar dir Crugeran er mwyn cyfrannu at incwm y busnes a chynaliadwyedd y fferm. Er nad yw'r safle'r datblygiad arfaethedig presennol wrth ymyl y tyrbin presennol mae'n rhaid ystyried effaith cronol y 2 dyrbin gwynt ar y tirlun.

Mae'r ffaith fod llafnau'r tyrbin gwynt yn y troi yn golygu y bydd yr effaith gweledol yn fwy na strwythur sy'n llonydd -ac ni ellir cyfleu hyn mewn lluniau na photomontages. Cyflwynwyd gwybodaeth am effaith posibl y datblygiad yn y Datganiad Dylunio a Mynediad ond mae pryder ac amheuaeth am rai agweddau o'r wybodaeth yma.

Dynodwyd yr Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol er cynnal a gwarchod tirlun ac arfordir hardd ac arbennig Penrhyn Llŷn. Mae'r ardal lle bwriedir lleoli'r tyrbin yn agos i ffin yr AHNE a byddai'r tyrbin yn amlwg o rai mannau yn yr AHNE ac wrth edrych i gyfeiriad rhai mannau arwyddocaol yn yr AHNE (e.e. Porth Neigwl, Mynydd Rhiw a Garnfadryn).

Credir y byddai'r datblygiad yn elfen ddieithr ac ymwithiol ychwanegol ar dirlun gwledig a hanesyddol y rhan yma o dirlun Llŷn ac y byddai yn amharu ar osodiad yr AHNE a

golygfeydd i mewn ac allan o'r ardal warchoddedig cenedlaethol a'r ardal sydd wedi ei nodi ar y Gofrestr o Dirluniau Hanesyddol.

Hefyd cynhwysir isod sylwadau gan Gydbwyllgor Ymgynghorol AHNE Llŷn. Mae'r Cydbwyllgor wedi ei sefydlu ers 1997 gyda'r nod o gynghori'r Awdurdod Lleol a chyrrff eraill ar faterion cadwraeth tirwedd a rheoli cefn gwlad ac amgylchedd sydd yn effeithio ar yr AHNE. Mae Aelodau Lleol, Cynghorau Cymuned, Mudiadau a Sefydliadau yn aelodau o'r Cydbwyllgor. Yn dilyn trafodaeth ar y mater bu i'r Cydbwyllgor fabwysiadu'r datganiad isod o ran tyrbeini gwynt gerllaw ffin yr AHNE:

“Dylid gwrthod pob cais am dyrbin gwynt uwch na 11 medr o fewn ffin a golygfeydd y Dirwedd o Ddiddordeb Hanesyddol Eithriadol Llŷn ac Ynys Enlli, rhag achosi niwed sylweddol i osodiad a golygfeydd AHNE Llŷn.”

- 2.4 Paratowyd adroddiad ar y cais gan y Swyddog Achos ac ystyriwyd y cais drwy'r drefn ddirprwyedig gan benderfynu ei wrthod.

3.0 APÊL CYNLLUNIO

- 3.1 Gwnaed Apêl yn erbyn y gwrthodiad am hawl cynllunio gan yr ymgeisydd. Dyddiad cychwyn yr Apêl oedd Mai 19eg ac mae cyfnod o 6 wythnos ar gyfer cyflwyno sylwadau (erbyn Mehefin 30). Bydd angen anfon sylwadau yn uniongyrchol i'r Arolygaeth yng Nghaerdydd (bydd yr Apêl yn cael ei hystyried drwy'r drefn ysgrifenedig).

4.0 SYLWADAU PELLACH

- 4.1 Nid oes bwriad i gyflwyno sylwadau pellach o ran yr Uned AHNE gan fod y sylwadau gwreiddiol yn weddol fanwl. Fodd bynnag, gan mai datganiad cyffredinol a yrrwyd ar ran y Cydbwyllgor mi fyddai modd anfon sylwadau pellach sydd yn benodol i'r achos arbennig hwn.
- 4.2 Os am wneud sylwadau pellach anogir Aelodau i wneud sylwadau perthnasol ar sail materion cynllunio cadarn.

5.0 ARGYMHELLIAD

- 5.1 **Penderfynu ar sylwadau manwl i'w rhoi ar yr Apêl dan sylw ac awdurdodi'r Rheolwr Gwasanaeth i'w cyflwyno i'r Arolygydd ar ran y Cydbwyllgor.**